

||| รó หüน ดüบ กรó

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและพลังงาน
กง: กองอุตสาหกรรม

និរតាម

ក្រសួងឧតសាហរណមពិន្ទាបននៃក្រសួងអប់រំ
ក្រសួងឧតសាហរណម

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นายอนุสรณ์ เนื่องผลมาก

จัดพิมพ์โดย กลุ่มงานเผยแพร่และอำนวยการ สำนักบริหารกลาง
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3555 หรือ 0 2202 3565 โทรสาร 0 2644 8746
www.dpim.go.th
E-mail: pr@dpim.go.th

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ.2550 จำนวน 1,000 เล่ม

ข้อมูลลงรายการรับรองนานาชาติ

มยุรี ปาลาวงศ์
แวร หิน ดิน ราย / โดยมยุรี ปาลาวงศ์ : สำนักพัฒนาและส่งเสริม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่, 2550
จำนวน 64 หน้า : ภาพประกอบ
ISBN : 978-974-7783-74-2

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

พิมพ์ที่ บริษัท ประชานน จำกัด
35 ซอยพิพัฒน์ สีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2636 6550 โทรสาร 0 2238 1078

คำนำ

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ดำเนินการจัดทำหนังสือ “แร่ หิน ดิน ทราย” ขึ้น โดยศึกษาความร่วมและเรียบเรียงข้อมูลความรู้เกี่ยวกับ แร่ หิน ดิน ทราย ที่มีการผลิตในประเทศไทยจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ และสะดวกในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้เหมาะสมสมต่อภารกิจในปัจจุบันจึงได้แบ่งกลุ่มแร่ตามลักษณะการใช้งานออกเป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแร่เชื้อเพลิงและพลังงาน กลุ่มแร่โลหะและแร่หายาก กลุ่มแร่รัตนชาติและโลหะมีค่า กลุ่มแร่อุตสาหกรรมชีเมนต์ กลุ่มแร่อุตสาหกรรมก่อสร้าง กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเชโรมาติก แก้วและกระจก กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ และกลุ่มแร่ที่ใช้ในอุตสาหกรรมอื่นๆ เนื้อหาสาระของหนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป องค์ประกอบทางเคมี คุณสมบัติทางกายภาพ และประกอบหิน การใช้ประโยชน์ แหล่งแร่ และแหล่งผลิตในประเทศไทย

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ “แร่ หิน ดิน ทราย” เล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ได้เป็นอย่างดี

(นายอนุสรณ์ เนื่องผลมาก)

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สารบัญ

ค่าท่า	III
สารบัญ	IV
ค่าขอบคุณ	VI
สารทั่วไป	1
กลุ่มแร่เชื้อเพลิงและพลังงาน (Mineral Fuels and Energy)	3
● ถิกไนต์ (Lignite)	3
กลุ่มแร่โลหะและแร่หายาก (Metals and Rare Earth)	4
● ตะกั่ว (Lead)	4
● สังกะสี (Zinc)	5
● ดีบุก (Tin)	7
● เหล็ก (Iron)	8
● พลวง (Antimony)	9
● แมงกานีส (Manganese)	10
● ทังสเตน (Tungsten)	11
● โมนาไซต์ (Monazite)	12
● เชอร์โคน (Zircon)	13
● อิลเมเนิต์ (Ilmenite)	14
● ชีโนไทม์ (Xenotime)	15
● โคลัมเบิต์-แทนทาลิต์ (Columbite-Tantalite)	16
● รูทิล (Rutile)	18
● สต्रูเวอไรต์ (Struverite)	19
กลุ่มแร่รัตนชาติและโลหะมีค่า (Precious Metals and Precious Stone)	20
● ทองคำ (Gold)	20
● 銀 (Silver)	22
กลุ่มแร่อุตสาหกรรมซีเมนต์ (Cement Industrial Minerals)	23
● หินปูน (Limestone)	23
● ยิปซัม (Gypsum)	24
● หินดินดาน (Shale)	25
● ดินมาวร์ล (Marl)	26

ក្នុងនៃអ៊ូតសាងក្រមកំសរែង (Construction Industrial Minerals)	27
● ហិនអំនេ (Marble)	27
● ហិនក្រានិត (Granite)	28
● ហិនបច្ចុបលី (Basalt)	29
● អេនីអីដ្ឋរី (Anhydrite)	30
● ហិនទរាយ (Sand Stone)	31
● ហិនឃើនស (Gneiss)	32
● ហិនវេខូឡិត (Rhyolite)	32
● ហិនអេណីដីឈីត (Andesite)	33
● ហិនកាប (Slate)	33
● ហិនប្រាប់សាន (Dimension Stone)	34
● ហិនក្រោយគោក (Greywacke)	34
ក្នុងនៃអ៊ូតសាងក្រមធម្មានិក កៅវិនីភ័ព (Ceramic and Glass Industrial Minerals)	35
● ឯិនខាត (Kaolin)	35
● បកលគេលី (Ball Clay)	37
● ផែលីសបារី (Feldspar)	39
● ទរាយកៅវិ (Glass Sand)	40
● ទិន្លឹមីត (Dolomite)	41
● គ្រារតី (Quartz)	42
ក្នុងនៃអ៊ូតសាងក្រមបុរីនេះកែមិកុណិ (Fertilizer and Chemical Industrial Minerals)	43
● កេលីអិន (Rock Salt)	43
● ពិធេញ (Potash)	45
● អុខសែវ (Phosphate)	46
● ពេអីតិត (Perlite)	47
ក្នុងនៃកំចិត្តនៃអ៊ូតសាងក្រមទាំងអស់ (Other Industrial Minerals)	48
● បេបីរីត (Barite)	48
● កេគិតី (Calcite)	49
● អូអូវីត (Fluorite)	50
● ពិវិភីតិត (Pyrophyllite)	51
● ថ៉ុតិ (Talc)	52
● បេនិខិនីមិត (Bentonite)	53
● កិតុលិខិនីមិត (Diatomite)	54
● ីមិកា (Mica)	55
សេចក្តី	57
ប្រព័ន្ធមានុញ្ញន	58